

EMAN
EUSKARA
ELKARRI

UNITATE DIDAKTIKOA

3-6 URTE

SARRERA OROKORRA

HELBURUA:

Euskararen erabilera sustatzea eta indartzea. Helburu berarekin lanean diharduen AEK-k antolatutako KORRIKA ekimenaren zergatiaz eta beharraz ohartzea.

IRAUPENA:

KORRIKA 18 martxoaren 14an hasiko da Andoaingo Martin Ugalde Kultur Parkean eta martxoaren 25ean amaituko da Baionan.

KORRIKA kanpainak bi asteko iraupena izango du (11 egun eta aurre-prestaketa). Betiere, irakasleen esku geratuko da kanpaina bete-betean jarraitzea edo egun gutxiagotan burutzea.

PROZEDURA:

Bi asteko proposamena da hau, baina ez da ahaztu behar malgutasun osoa dagoela unitatea erabiltzeko garaian, jarduerak solteak baitira. Horrela, beraz, norberaren gustura antola daiteke lanketa. Jarduera bakoitza garatzeko

zenbat egun edo saio erabili behar diren jakiteko gomendioa ere bertan duzue.

Proposatzen diren jarduerak ez dira soilik Euskara-arloan egiteko. Euskararen normalizazioa edozein jakintza-arlotako irakasleen ardura ere badenez, ikastetzeko irakasle eta gainerako hezitzaileen esku-hartzea oso garrantzizkoa izango da helburuak lortzeko garaian.

EGITURA:

Unitatea adinaren arabera antolatuta dago. Adin-tarte bakoitzari egokia zaion lanketa proposatzen da.

- Haur Hezkuntza (Hegoaldean) eta Ama Eskolan (Iparraldean) lantzekoa.
- 6-8 urtekoekin lantzekoa. (LHko 1.zikloa)
- 8-10 urtekoekin lantzekoa. (LHko 2.zikloa).
- 10-12 urtekoekin lantzekoa. (LHko 3.zikloa).
- 12-18 urtekoekin lantzekoa. (DBH eta DBHO)

KIDETZE-PLANA:

Plangintza honek ikasle helduak eta gazteagoak kidezeko proposamena egiten digu. Ikasle helduenak gaztetxoengana joango dira ipuina lantzerako. Ipuina kontatzeko garaian, hain zuzen, ikasle helduagoak ipuin-kontalari eta antzezle bihurtuko ditugu.

Kidetzearen helburuak honako hauek dira:

- Elkarrekintzaren bitartez ikasle txiki eta nagusien euskara-erabileran eragitea.
- Ikastetxearen hizkuntza normalizazioan ikasle nagusiak subjektu aktiboak izatea eta ez hartzaile pasibo huts; horretarako ikasle helduenen protagonismoa bultzatzen da.
- Ikasle nagusiek ardurak eta konpromisoak har ditzaten bultzatzea.
- Ekintza honen bidez motibazioa indartzea, batez ere, ikasle nagusiekin.
- Ahozkitasunaren lanketan jardutea. Kontuan hartu

unitatea adinaren arabera banatu dugula, baina asmoa ez dela, inondik inora, bakoitza bere jardunean ibiltzea besteenaz ohartu barik. Zilegi da ekintza elkarrekin egitea; kidezea da horren adibide bat. Amaiera-ekitaldian zein sarrera-irteeretan antola daitezkeen ekintza osagarri guztiak, beraz, ikastetxe osoari zuzendutakoak izan daitezen ahalegintzea komeni da.

EGILEA

Eider Andrés Tejedor

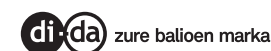
KOORDINAZIOA

Kristina Boan
(Euskal Herriko Ikastolak)

ESKER BEREZIAK

Itxaropena Ikastola,
Belen Baztarrika, Iker Torres,
Arrate Andrés, Esteban Agirre eta
Martin Etxeberriari.

DISEINUA

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

ZER DA IRAKASLEAK UNITATE DIDAKTIKOAN AURKI DEZAKEENA?

SARRERA-GIDA

Atal honetan lanerako proposatutako material guztiaren aurkezpena egiten zaio irakasleari: lanaren helburu orokorrak, jarduerak, iraupena, lanerako prozedurak eta antolaketa-egitura.

ETAPAREN BEREZITASUNEN ARABERAKO ZIKLOAKO PROPOSAMENA

Etapako berezitasunak kontuan hartuta, zikloak planteamendua proposatzen zaio irakasleari; horretarako, adin-tarteari dagozkion jarduera esanguratsuenak hautatu dira. Irakasleek egunerokoan lantzen dutenaren osagarri izan nahi du unitate didaktikoak.

Ziklo bakoitzean egitura berbera jarraitzen da: lehenik, lan-eskema

aurkezten da, inplikatzeko duen jarduerarekin lotura eginez (taula-formatuan). Eskemak ziklo horretarako proposatutako lanaren berri ematen du: jarduerak eta horien helburu zehatzak, jardueren deskribapena eta denboralizazioa. Bigarrenik, proposatutako jarduerak agertzen dira. Jarduera horietan ez da soilik tutorea edota hizkuntz irakaslea inplikatzeko bilatzen, beste diziplina-arloak lantzen dituztenak ere parte-hartzaile bihurtu nahi dira: musika-irakaslea, plastika arloko irakaslea...

HAUR HEZKUNTZARI dagokionez, ipuina bilakatzen dugu ardatz. Jarduna emankorra suerta dakigun, ipuina lantzeko baliatzen dugun metodologia izango da gakoa. Ez dauka zentzurik umeak entzule huts izatea; ipuinaren dramatizazioaren bitartez, ipuinaren protagonista bihurtu behar ditugu, ipuina eta horrek

helarazi nahi duen mezua bere egin ditzatela; horretarako, gure lana ulermen eta elkarrizketara bideratuko dugu. Ipuinaren istorioak eta ipuinaren pertsonaia nagusia den Labezomorroff pertsonaiak euskara ingurukoei eman dakiekeela erakusten dute.

Hala ere, ez da hausnarketarik lortuko ikasleek ipuina entzun-ikusi hutsaz; ezinbestekoa da gaia galdera itxien bidez bideratzea, irakaslea moderatzaile bihurtzea.

LEHEN HEZKUNTZARI

dagokionez, hiru zikloetako bakoitzerako unitate didaktiko bana proposatzen da. Jarduera gehienak nahiko antzekoak diren arren, badira aldatzen direnak.

- Lehen zikloan (6-8 urte) esaterako, oraindik ipuinetik eratorritako jarduerak izango dira nagusi. Jarduera horien bitartez, umeek ahozko

adierazpena landu dezatela bilatu nahi da, deskribapenak eginez, elkarrizketatxoak bideratuz... Ipuinaren kontaketa laguntzeko, koloreztatutako ilustrazioak erabiliko dira.

- Bigarren zikloan (8-10 urte) ipuinarekin lanean jarraituko dute ikasleek, ipuinaren ilustrazioak margotzen eta ipuinaren pertsonaia nagusia den Labezomorroff bera sortzen. Sintesarako eta deskribapenerako gaitasuna lantzeko aukera izango da.
- Hirugarren zikloan (10-12 urte) ipuinaren kontaketarako, kidezteari loturiko plangintza-estrategia sustatu nahi genuke. Ikasle helduak (12-18) ipuin-kontalari bihurtuko dira, haur gazteagoi Labezomorroffen bizipenak kontatzeko. Era berean, ikaslearen adina

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

ZER DA IRAKASLEAK UNITATE DIDAKTIKOAN AURKI DEZAKEENA?

kontuan hartuta, ikaslearen atxikimendua sustatu nahi da euskararen erabilerarekiko konpromisoa bilatuz. Adin honetan euskararen dekalogo egiteko eskatuko zaie ikasleei, beren konpromisoak idatziz adieraz ditzatela.

Ziklo horietan guztietan bada errepikatzen den ariketa bat: KORRIKA 18ren ibilbidea.

Horretan, ibilbidea jarraitzeaz bat, mapa mutua aurkezten da. Aurten, eta eguneko prentsa baliabide ezinhobe delat pentsatzen dugun arren, teknologia berriei baliatzea proposatzen dugu. Horretarako, AEK koordinakundeak www.korrika.org helbidean erakusgai izango duen GPSa baliatuz, KORRIKA Euskal Herriko bazterretan barrena nondik nora dabilen ikustea proposatzen dugu.

Ipuinari dagokionez, adin-tarte honetan ere, ez da hausnarketarik lortuko ikasleek ipuina entzun-ikusi hutsa egiten badute. Ezinbestekoa da gaia galdera itxien bidez bideratzea. Irakasleak, horretarako, ipuinean agertzen diren egoera eta pertsonaien inguruko hausnarketa bideratuko du. Materiala ezagutuko du irakasleak eta jakingo du zein puntu diren garrantzitsuenak.

BIGARREN HEZKUNTZARI DAGOKIONEZ, aurreko zikloan bezalaxe, oraingoan ere ikasle helduenak ipuin-kontalari lanetan arituko zaizkigu. Horretarako, kidetze-estrategia erabiliko dugu. Ikus horren deskribapena sarrera orokorra deituriko atalean. **“Eman euskara elkarri”** mezua hausnarketarako gai izango da Bigarren Hezkuntzan, ikasleak euskararen garrantziaz jabetu daitezen, euskarak egunerokoan zer suposatzen duen pentsa

dezaten... Unitate honetan, gainera, teknologia berrietara zein ikus-entzunezkoetara hurbilduko ditugu nerabeak, haiek ere euskaraz landu daitezkeela ohar daitezen.

Hauek dira etapa guztietan errepikatzen diren jarduerak:

- Kanta eta mezua. KORRIKA kanpaina kokatzeko eta girotzeko erabiliko dira.
- Ipuina. Ipuina lantzerakoan, hezkuntza-etapa bakoitzak bere berezitasuna izango du.
- Era berean, KORRIKA TXIKIA ekimena indartu egin nahi da, aukera ematen digulako eskola barruan egindako lana kanporatzeko eta euskararen aldeko elkartasuna adierazteko.

Jarduerak antolatzerakoan progresio bat bilatu nahi izan dugu, ikasleek KORRIKArekin

eta horrek helarazi nahi duen mezuarekin bat egin dezaten eta KORRIKA Euskal Herriko bazterrak zeharkatzen dituen egunetan ikasleak ere KORRIKAren parte senti daitezen.

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

JARDUERAK HH	HELBURUAK	EKINTZAREN GARAPENA	DENBORALIZAZIOA	ARDURADUNA
1. KANTA	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA 18ren girotze-lana eta aurkezpena 	<ul style="list-style-type: none"> - Bideoklipa ikusi. - Kanta entzun. - Sarrera/irteera orduetan, jolas-orduan ... KORRIKA 18ren abestia jarri. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kanta entzun eta bideoklipa ikusi lehen egunean. - KORRIKak irauten duen bitartean. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea edota Musika-irakaslea
2. ZER DA KORRIKA?*	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA 18ren girotze lana eta aurkezpena 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelan, tutoreak KORRIKari buruz galdetuko du. - Ikasle bakoitzak gurasoei KORRIKari buruz galdetuko die. Albait informazio gehien bildu beharko dute etxeko ariketa horretan. (Fitxa) 	<ul style="list-style-type: none"> - Unitate didaktikoarekin hasi aurreko lehen saioa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea
3. IPUINA*	<ul style="list-style-type: none"> - Kontakizuna entzutea: aditu eta ulertzeko gaitasuna lantzea. - Hiztegia lantzea. - Kidetze-plana abian jartzea. - Ahozkotasuna eta irudikapena erabiltzea eta lantzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Irakasleak ipuina dramatizatuko du, irudiak erakutsi gabe. - Irudiek lagunduta, irakasleak ipuina dramatizatuko du. - Ikasleei ipuineko irudiak zuri-beltzean emango zaizkie eta, irakasleak ipuina irakurtzen dien bitartean, margotu egingo dituzte. - Kidetze-estrategiaren bidez, ikasle nagusiek ipuina antzeztuko dute edota ipuina irakurriko dute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ipuina lantzeko, 3 saio erabiltzea aurreikusten da. - 4. saio bat aurreikusten da kidetzea lantzeko; azken saio horretan, ikasle helduek txikiei ipuina kontatuko diete. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

4. LABEZOMORROFF	<ul style="list-style-type: none"> - Ipuineko protagonista, Labezomorroff, gelako maskota bihurtzea KORRIKak irauten duen bitartean, ikasleen maskota izan dadila. - Labezomorroff "<i>Eman euskara elkarri</i>" leloaren zabaltzaile bihurtu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ikasgela barruan ikasle bakoitzak bere Labezomorroff maskota sortzea: irakasleak banatutako fotokopietatik abiatuta, ikasle bakoitzak amantalean eramateko balio dezakeen Labezomorroff sortuko du. 	<ul style="list-style-type: none"> - Saio bat 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea edo adierazpen plastikoko irakaslea.
5. NIRE KONPROMISOAK!	<ul style="list-style-type: none"> - Euskararekiko eta KORRIKA 18rekiko konpromiso zehatzak adostea. - Talde-lana sustatzea. - Ahozko adierazpena lantzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKArek dekalogoak sortu, hau da, ikasle bakoitzak euskararen alde emango dituen pausoak jasoko dituen zerrenda eratu. Irakasleak galderak egingo dizkie ikasleei, euskararen alde egiteko prest dauden hori zer den pentsa dezaten. - Taldeko ume guztien hatz-markak jasoko dira agirian. - Irakasleak tamaina handiko paper zati batean idatziko ditu ume guztien konpromisoak eta ikasgelako pasabideetan erakusgai jarriko dira, besteek ikus ditzaten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi saio 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

6. LEKUKOA	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikorako oinarritzko teknikak ezagutzea. - Irakasleak lekukoaren sinbologiaz ohartaraztea - Informazio-bilaketa lantzea. - Euskararekiko konpromisoak aintzat hartzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Maila bakoitzak lekuko bana izango du. - Irakasleak lekukoaren sinbologia eta garrantzia ezagutzera bideratuta dauden galderak egingo dizkie, denon artean eta Interneteko informazioa lagun, osa dezaten. - Euskararen aldeko konpromisoen agirian adostutakoak lekukoan gorde. 	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikorako saioak erabil daitezke lekukoa egiteko - Sinbologia eta garrantzia lantzeko 20 minutuko saio bi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikako irakaslea - Gelako tutorea edo hizkuntza-arduraduna.
7. PETOA	<ul style="list-style-type: none"> - Adierazpen plastikorako oinarritzko teknikak eta baliabideak erabiltzea. - A21 plangintzarekiko errespetua lantzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA TXIKI Irako edo eskolan egingo den jaialdirako petoa prestatu. - Petoaren aurreko aldean KORRIKA 18ren logoa jarriko dugu eta atzean ikasgelan landutako konpromiso bat idatziko dugu (ikasleak txikiegiak badira, irakaslea edota gurasoak arduratuko dira idazteaz), hartutakoen artean ikasleek garrantzitsuentzat jotzen dutena. - Erabiliko ditugun materialak ahalik eta berrerabilgarri edo birziklagarrienak izango dira. 	<ul style="list-style-type: none"> - Plastika arloko bi saio erabiliko ditugu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Plastikako irakaslea edota gelako tutorea.

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

8. HORMA-IRUDIA	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA 18ren girotze-lana. - Adierazpen plastikorako oinarritzko teknikak eta baliabideak erabiltzea. - Talde-lana suspertzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ikastolako pasabideak atontzeko erabiliko den horma-irudia sortuko dute ikasleek. Horma-irudi bera erabil liteke KORRIKA TXIKI egunean pankarta gisa, ikasgela bakoitzak berea; edota, nahi izanez gero, maila edo zikloka, bakarra ere sor liteke. - Jardueretan aurrera egin ahala joango da osatzen horma-irudia: ikasleen konpromisoak, Labezomorrof, KORRIKA kantuarien letra, KORRIKak iraun bitartean jasotako argazkiak... girotze lana egiteko baliagarri den edozerk izango du lekua horma-irudian. - Lanik handiena irakasleak egin beharko badu ere, ikasleak horma-irudiaren parte senti daitezela bilatzen da jarduera honetan. 	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKak iraun bitartean hainbat saio 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea edota Plastika arloko irakaslea.
------------------------	---	---	---	---

IRAKASLEARENTZAKO ORIENTABIDEAK

9. KORRIKA TXIKIA	KORRIKA 18ren girotze-lana.	<ul style="list-style-type: none"> - 6. jardueran sortutako petoa jantzita aterako dira, gela bakoitzak sortu duen lekukoa txandaka eramaten duten bitartean. - Jaieguna izango da ikastolan; hortaz, gurasoen parte-hartzea interesgarri litzateke. 	<ul style="list-style-type: none"> - KORRIKA herritik pasatzen den egunean - Ikastetxeko ordutegian 	<ul style="list-style-type: none"> - Gelako tutorea
--------------------------	--------------------------------	--	---	--

**2. eta 3. jarduerak osagarriak izango dira. Ipuinarekin batera eskaintzen diren irudiak KORRIKA bere testuinguruan kokatzeko, KORRIKA apur bat hobeto ulertzeko baliagarriak dira (2. irudia, Labezomorroff KORRIKAren furgonetan azaltzen den irudia). Irudi horren eta KORRIKako argazkien bidez, haurrak ekimenaren testuinguruan kokatzen saiatuko da irakaslea.*

3-6 URTE
JARDUERAK

The image is a vibrant, abstract graphic design. It features a central yellow figure with two dark blue circular eyes. Surrounding this figure are various geometric shapes in bold colors: red, yellow, blue, and grey. The design is characterized by thick black outlines and a playful, stylized aesthetic. The text '3-6 URTE JARDUERAK' is positioned on the right side of the image.

KANTA “ BAGOAZ”

Bagoaz Euskal Herritik mundura
eskua emanaz elkarri
bideak direla gure lotura
urratsak direla gure oinarri
bagoaz Korrika uo.....
elkar entzunaz elkar ulertzera
bagoaz Korrika uo.....
guk jaso duguna zuei ematera

Euskara da euskaldunon ezaugarri
guztion lur eta guztion zeru
horregatik maite dugu izugarri
Baina gehiagok maita dezakegu
bagoaz korrika uo.....
ikastera eta erakustera
bagoaz korrika

BAGOAZ KORRIKA
EGIZU HITZ HERRI ZAHAR HERRI BERRI
BAGOAZ KORRIKA
EMAN EUSKARA ELKARRI
BAGOAZ KORRIKA
EGIZU HITZ HERRI ZAHAR HERRI BERRI
BAGOAZ KORRIKA
EMAN EUSKARA ELKARRI
HARTU ETA EMAN EUSKARA ELKARRI

Maule, Donibane Garazi, Baiona
Donostia, Bilbo, Gasteiz, Iruñea
herri guztietan euskara, bai ona!
hizkuntza baita gure bilgunea
bagoaz korrika uo.....
eta elkarri euskara ematera
bagoaz korrika!

ZER DA KORRIKA?

SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Klasiko bihurtu arren, komeni da norberak berrikuntza bilatzeko saiakera egitea. Gogoratu gela bakoitzak euskararekiko konpromisoak biltzen dituen agiria sortuko duela, eta, hortaz, jarduera hau abiapuntu ezin egokiagoa izango dela.

Ikasle txikienek KORRIKA zer den jakitea bilatzen da. Horregatik, ikasleen adina kontuan hartuta, aurretiaz KORRIKari bizi izan ez dutela kontuan hartu behar dugu.

Etxekoen inplikazioa ezinbestekoa da.

PROZEDURA

- KORRIKA 18ren unitate didaktikoa lantzen hasi aurretik, egunaren amaieran umeei etxera eraman beharreko fitxaren berri emango diegu. Ikasle bakoitzak fotokopia bana eramango du (atxikita doaz ikasleei banatu beharreko fitxak).
- Ikasle bakoitzak KORRIKari buruzko lehen hausnarketa egingo du familian.
- Biharamunean, maisuak/andereñoak sarrera emango dio jarduerari. Ikasle bakoitzak etxean egindako hausnarketa ahots ozenez kontatuko du: zer daki KORRIKari buruz? Zer kontatu diote etxean?... Horrekin batera, familiek egindako marrazkiak edota itsatsitako argazkiak baliatuz, pasabidean erakusketa egingo da (horma-irudia osatu. Ikus 8. jarduera).

- Irakasleak ordenagailuan aurreko edizioetako argazkiak erakutsiko dizkie. Horiek ere horma-irudian jar daitezke.

BALIABIDEAK

- Ikasleei banatzeko fitxa.
- Aurreko edizioetako argazkiak.
- Horma-irudia sortzeko beharrezko diren materialak.

ZER DA KORRIKA?

Ikaslearen izen-abizenak:

Noiz pasatuko da **KORRIKA** zure herritik?

(edo inguruko herrietatik):

.....

.....

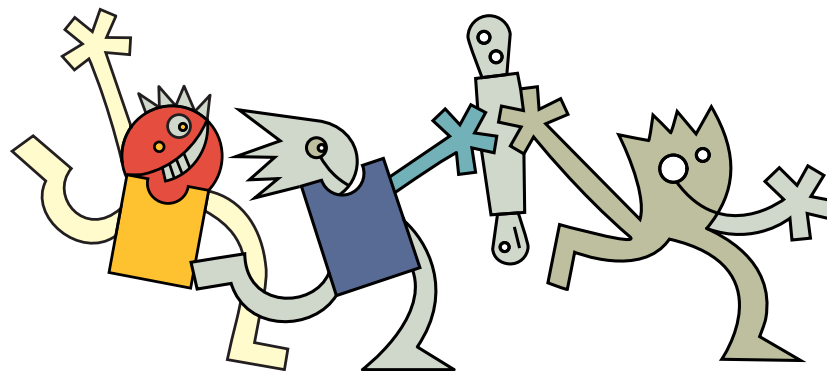
Parte hartu al duzu inoiz **KORRIKA**n?

.....

.....

Sartu gurasoekin ***www.korrika.org*** webgunean eta
deskargatu KORRIKAko abestia etxean ere entzun ahal izateko.

Bilatu etxean **KORRIKA**ko argazkiren bat (aurreko edizioetan
parte hartu zenuenekoa, zure herritik pasatu zenekoa,
amaierako festakoa, prentsatik ebakitakoa ...)

ARGAZKIA

IPUINA

SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Klasikoa dirudien arren, komeni da norberak berrikuntza bilatzeko saiakera egitea. **“Eman euskara elkarri”** mezua lantzeko lagungarria izango da ipuina. Ikasleak, euskara nork eman dien eta nori ematen dioten jabetuko dira.

PROZEDURA

Lehenik irakasleak ipuina ahots ozenez irakurriko du, dramatizazio eta intonazio egokia baliatuz. Jarraian ikasleei ipuinari buruzko galderak egingo zaizkie, ulermena eta hiztegia lantzeko (lantzeko interesgarri deritzegun hitzak azpimarratuta azaltzen dira ipuinean). Ondoren denek batera irudien bidez ipuina berreraikiko dute; eta gero zuri-beltzeko irudiak emango zaizkie koloreztatzeko.

Ipuineko protagonista, LABEZOMORROFF maitatzeko estrategiak garatuko ditugu, gero KORRIKako maskota bihurtzeko.

- Kidetze-estrategia erabiliz, ikasle nagusien antzezpena ikusiko dute, aurrez ipuina landu badute ere.

- Kidetze-estrategiaren bidez, ikasle nagusiek ipuina osatuko dute beraiek koloreztatutako marrazkien eta ume txikiagoen laguntzaz, galdera bidez,...

BALIABIDEAK

- Ipuina
- Koloretako irudiak (hurrengo orrialdeak)
- Irudiak zuri-beltzean (hurrengo orrialdeak)
- Margoak

IPUINA

Labezomoroff pianoaren azpian bizi zen. Berak zekiela, horrela izan zen beti. Han, piano zaharraren ilunpean, etxeko sosegu astun hartan pasa zituen bere bizitza osoko ordu luze guztiak, oroimenak herren egiten ez bazion behintzat.

Nonbait, hala ere, bere buruak kale egiten zion noski. Izan ere, bera ez zen berez Euskal Herrian sortua. Oso-oso txikitan, xomorro-arrautza besterik ez zela, kanpotik etorria izango zen Labezomoroff, inondik inora ere. Hori seguru. Horrela aipatzen zion, behintzat, etxeko amonak, piano azpitik egongelako alfonbraraino gaileta-papur bila pauso bat ematera ausartzen zen bakoitzean:

- Kaben la Rusia! Labezomorro alaena!

Ez zen zalantza handirik beraz. Labezomoroff, errusiarra zen. Urrutikoa. Aliena izateraino ez beharbada, baina kanpoko bai. Bai, horixe! Amonak ez zuen ia piperrik ikusten, baina gezurrik ere ez zuen sekula esaten.

Horrexegatik, beharbada, gezurrik esaten ez zekielako alegia, oso denbora tarte laburrean amonak Afrikako lurralde epelagoetara alde egin zuen (Ceutara, zerura edo antzeko herri batera) eta banketxeek, bitartean, beren gain hartu behar izan zuten haren etxea zaintzeko zeregin arduratsua.

Handik gutxira, hau da, ia berehala, banketxeek etxea garbitu zuten eta pianoak eta, horren barruko hari eta tekla artean ezkutatuta, Labezomoroffek hiriko parkearen bazter eroso batean amaitu zuten, zakarrontzi-ilara luzearen aldamenean.

Hori guztia, zer esanik ez, kolpe gogorra izan zen Labezomorffentzat. Amonarekin beti harreman iskanbilatsua izan zuen arren (batez ere erratza hartzea bururatzen zitzaionean), hari esker ikasi zuen euskaraz hitz egiten eta baita munduan gehien gustatzen zitzaiona ere: musika jotzea.

Izan ere, berak bakarrik zekien zenbat eta zenbat ordu pasa zituen piano azpian “Inaxio gure patroia haundia”, “Andre txarraren bentajak”, “Aita-semeak tabernan daude” eta antzeko abestiak entzuten. Entzuten eta buruz ikasten. Ze amonak ahots txarra zuen, baina oso altu kantatzen zuen behintzat.

Txikitatik amonak sartu zion grina hori medio, Labezomorffek gau osoak pasa izan zituen tekla zuri-beltzen artean korrika, bere musika-dohainak garatzen eta trebatzen. Ordurako, harrokeriarik gabe esan zezakeen, soinean berezkoa zuen fraka jantzita, piano aurrean jartzen zenean, negarrez jartzeko gai zela edozein.

Horretarako gogoia zuen, bada, Labezomorffek berak, une hartan. Hura zen hura atarramentua! Etxerik eta lagunik gabe, parke-bazterrean! Poliki-poliki, tekla artean irristaka, blues triste bat jotzen eta kantatzen hasi zen Labezomorff: “Labezomorro, labezomorro, ezin dela ibili; faltan duela, ez duelako, mintzatzeko lagunik!”.

Horretan ari zen, jo eta jo, ahots lodiz hitzei zukua ateratzen, hots metaliko batzuk entzun zituenean atzealdetik. Gizon bat zen, azalez apur bat beltzarana, lata erraldoi bat makilaz astintzen ari zena. Labezomorffek ez zuen izutzeko ere astirik izan.

IPUINA

- Segi, segi —zuzendu zitzaion gizona, ordea—. Erritmoa jarraitzen ari nintzen. Ederki ari zara. Pena bakarra, ezin dudala zurekin abestu, ez dakit-eta euskaraz oso ondo.

Labezomorroffek harrituta begiratu zion. Handia zen hura, gero! Berak musika behar zuen, mintzakide; beste hark, berriz, erritmoaren esanahia, hitza. Elkarri eman ziezaioketen behar zutena. Erraza zen hura.

- Hurbildu ba, motel. Neuk irakatsiko diat.

Jotzen jarraitu zuten. Eta kantatzen. Bi ahotsetara. Poliki eta dardarka, hasieran; segurtasun handiagoz, gero. Harik eta, bi tresna izatetik, hiru eta lau izatera pasa ziren arte.

Emakume bat batu zitzaion gitarra txiki bat eta guzti (mandarina edo mandolina, edo horrelako fruta-izena zuen). Ile urdindua baina atzamarretan amona zenak baino artritis gutxiago zuena. Bilobei gustatuko omen zitzaion abesti hura eta berari ere irakasteko, mesedez.

Gorbata eta txaketa janzen zituen gizon gazte bat ere hurreratu zitzaion. Ez al zen banketxeko morroi hura, gainera? Labezomorroffek ez zekien seguru, denek horrenbesteko antza ote zuten... Bada hura, tronpa deitzen zion musika-tresna bitxi bat zuela etorri zen. Ba omen zekien euskaraz zer edo zer, baina herdoildu samarra omen zeukan.

Haiekin aritu zen Labezomorroff kantari eta pianoa jotzen ia gau osoan. Elkarrekin, alegia. Eta berdin, hurrengo egunetan ere. Egunetik egunera, gero eta jende-multzo handiagoa biltzen zen, gainera. Hura bai ederra, parkeko giroa!

Gaur egun, Labezomorroff jiran dabil. AEK-ko lagunek kontratatu dute, KORRIKA jaiaren kontura, korrikalarien jarraipena egiten duen furgoneta barruan musika jotzen aritzeko. Taldea eta guzti du gainera: “Babel-mozorro eta euskalariak”!

HIZTEGIA

SOSEGU: Urduritasun edo larritasunik gabeko egoera. Sinonimoak: baretasun, lasaitasun, deskantsu.

KALE EGIN: Zerbait ez lortu, huts egin, bereziki joko batean. Sinonimoak: huts egin, karrika egin.

GAILETA-PAPUR: Apurra, zerbaiten zati oso txikia, bereziki ogiarena. Sinonimoak: apur.

ISKANBILATSU: Iskanbila handia sortzen duena, zaratatsua. Sinonimoak: istilutsu, liskarti, liskartsu, mokokari, zalapartari.

GRINA: Gogoaren joera bizi eta bortitza, gogo asaldatzen duena. Sinonimoak: apeta, irrika, irrits, tirria.

ATARRAMENTU: Zerbaiten azken emaitza, ona zein txarra; onura, funtsa, zentzua.

ASTINDU(Z): Zerbaiti kolpez edo higidura bortitzez eragin. Sinonimoak: berotu, bizkarra berotu, ederrak eman, egurra eman, egurtu.

HERDOIL: Burdina eta altzairuaren gainazalean ur likidoarekiko zein aireko ur-lurrinarekiko ukipenaren eraginez, haiei sortzen zaien burdin oxidozko geruza gorri edo horia. Sinonimoak: oxido, herdoildura.

LABEZOMORROFF SORTZEA

SARRERA

Jarduera honen helburua da ipuineko protagonista, Labezomorroff maskota, sortzea, KORRIKAK iraun bitartean ikasleen bidelagun izan dadin. Labezomorroff-ek emango die aurtengo mezuaren berri. (Atxikita doa Labezomorroff maskota izan daitekeenaren eredu bat, irakasle bakoitzak beste edozein asma dezake).

PROZEDURA

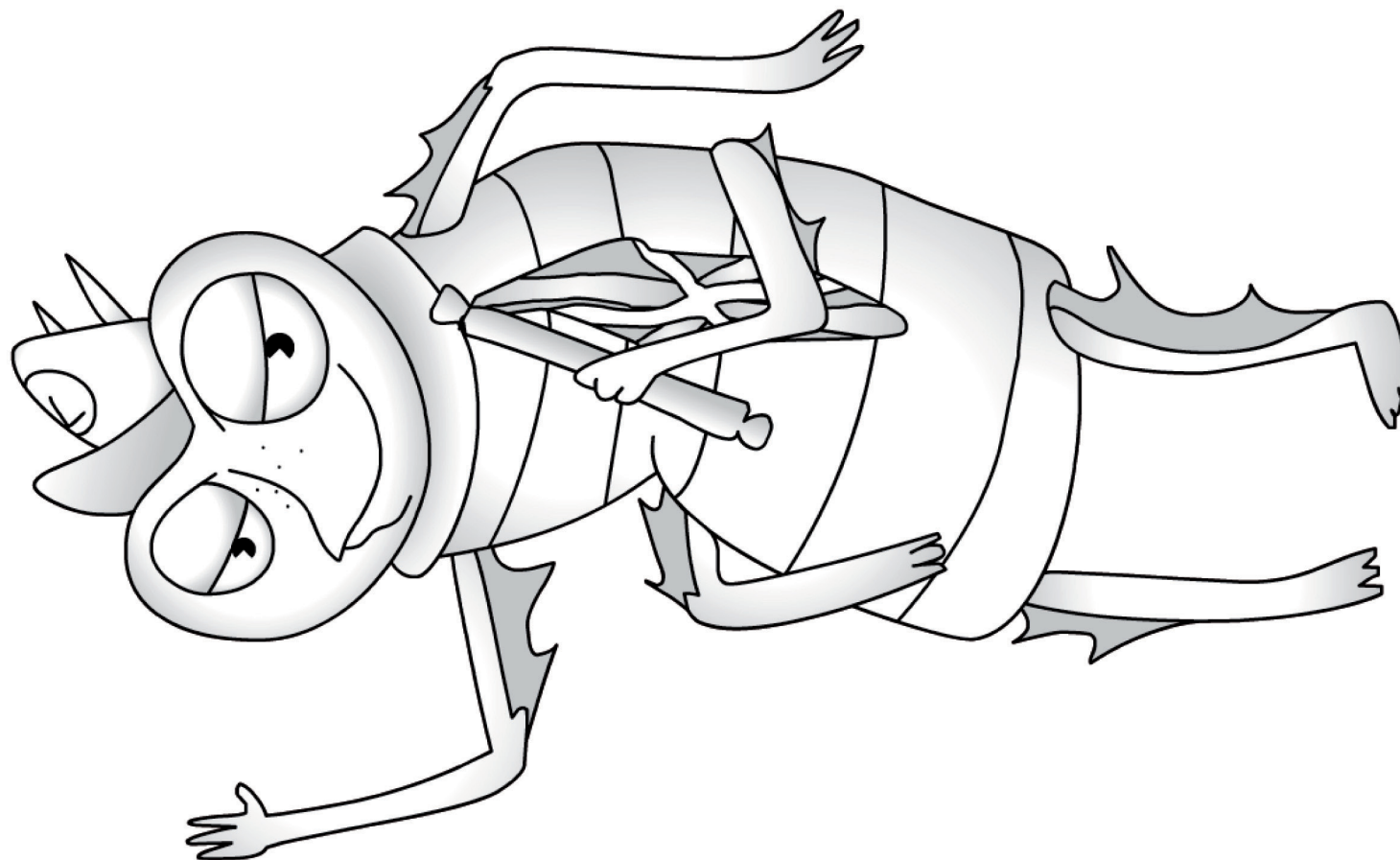
Irakasleak proposatutako teknika erabiliz, ikasleek atxikita dagoen Labezomorroff margotuko dute (mailaren arabera, teknika ezberdinak aukeratzea proposatzen dugu, Labezomorroff guztiak erakusgai jartzen dituztenean, ezberdin izan daitezen). Ondoren, moztu eta kartoi mehe batean itsatsiko dute.

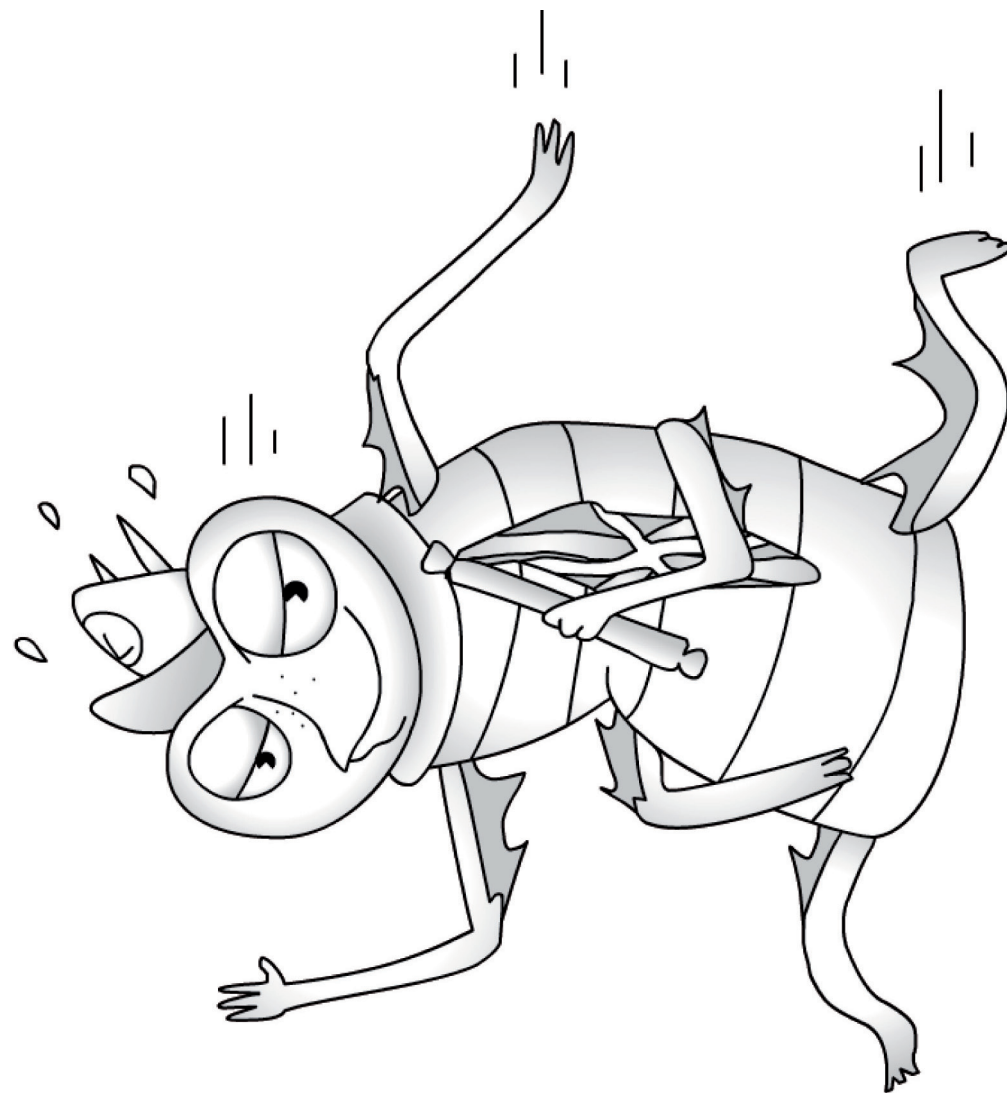
Panpina ikasleen bidelagun izatea proposatzen dugu; hortaz, irakasle bakoitzak erabakiko du Labezomorroff panpinaren erabilera. Guk honakoak proposatzen ditugu:

- Labezomorroff margotuta eta moztuta dutenean, goiko aldean (buru partean) zulo bat egin eta kate-orratz batez amantaletik eskegi dezatela ikasleek.
- Labezomorroff margotuta eta moztuta dutenean, atzeko aldetik arropa eskegitzeko erabiltzen den matxarda baten gainean itsatsi eta etxera eramán dezatela ikasleek, jakan jarrita.

BALIABIDEAK

- Labezomorroffen irudia
- Margoak, errotuladoreak, tenperak ...
- Artaziak
- Lekeda
- Kartoi mehea
- Kate-orratzak
- Matxardak

NIRE KONPROMISOAK

SARRERA

Jarduera honetan euskararen aldeko konpromisoen zerrenda sortuko da. Ikasle bakoitzak euskararekiko bere konpromisoak azalduko ditu eta ikasgelako konpromisoen zerrenda osatuko dute.

Euskararekiko errespetua landuko da jarduera honetan; era berean ikasleek euskaraz bizitzeko emango dituzten pausoak azal ditzatela bultzatuko da. Ikasmaila honetan irakasleak emango dituen pauso eta galderak izango dira jardueraren gakoa, ikasleak txikiak dira oraindik eta garrantzitsua da konpromiso errazak, bete ditzaketenak eta ulertzeko sinpleak har ditzatela. Irakasleak gidatu beharko du ikasleen parte-hartzea: galderak egin, ikasleek emandako erantzunen artetik ideia garrantzitsuenei eutsi, etab. Atxikita eskaintzen dugu irakasleak kontuan hartzeko galdera multzoa.

PROZEDURA

- Irakasleak biribilean eseriko ditu ikasleak eta erdian jarriko da eta galderak egingo dizkie ikasleei.
- Euskararen alde egingo dutenari buruz hitz egingo dute ikasleek eta ideiarik garrantzitsuenak idatziko ditu irakasleak ikasgelako arbelean.
- 2. saiorako irakasleak formatu handiko paper-zati batean idatzita izango ditu ikasleen konpromisoak eta, tenpera-margoak erabiliz, ikasle bakoitzari bere hatz-marka erabil dezala eskatuko dio, konpromisoen agiria sinatzeko (agiria jasotzen duen paper-zatiak duen tamainaren arabera atzamar bakar bat edo esku osoa paper gainean jartzeko eskatuko die irakasleak ikasleei).
- Beste ikasleek ikusteko aukera izan dezaten konpromisoak pasabidean eskegiko dira.

BALIABIDEAK

- Atxikitako galderen fitxa
- Formatu handiko orri bat
- Tenpera-margoak
- Horman itsasteko zelo-papera

"NIRE KONPROMISOAK" GALDERA MULTZOA

Jantokian nagoenean
..... euskaraz
egiten dut.

- Beti
- Batzuetan
- Ia inoiz

Autobusean edo lagunekin etxera noanean...

- Nahiago dut erderaz egin ez baikaude ikastolan.
- Euskaraz egiten dut, nire lagunek euskaraz badakite-eta.

Atsedenaldian
euskaraz egiten dut:

- Beti
- Batzuetan
- Ia inoiz ez
- ...

Ikasgelan
euskaraz egiten
dut:

- Beti
- Batzuetan
- Ia inoiz ez

Euskaraz hitz egiten
dudanean
sentitzen naiz.

- Pozik
- Triste
- Normal

Hitz bat euskaraz nola esaten den ez dakidanean zer egiten dut?

- Euskaraz nola esaten den irakasleari galdetu.
- Erdaraz esan.
- Zer egin beharko nuke? Irakasleari galdetu!

Nire ondokoak euskaraz dakienean eta nik ere bai, zergatik ez dugu euskaraz egiten?

Galdera horiek irakaslearentzako orientabide bat besterik ez dira; taldearen berezitasunen, zonalde geografikoaren, ikasleen ohituren... arabera moldatu ditzake irakasleak

LEKUKOA

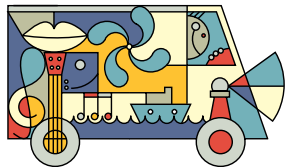
SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Klasiko bihurtu arren, komeni da norberak berrikuntza bilatzeko saiakera egitea. Gogoratu gela bakoitzak euskararen dekalogo osatu eta onartu duela aurretiaz eta hori izango dela gelako lekukoaren barruan gordeko den mezu ezkutua.

LHko 2. mailatik gorako ikasleen kasuan, ikasgela bakoitzeko ordezkariak ikasgela guztietan lortutako mezu eta konpromisoez dekalogo orokor bat sortzeko elkartu baldin badira, lekukoaren barruan gelako zein ikastetxeko dekalogo gorde daitezke.

PROZEDURA

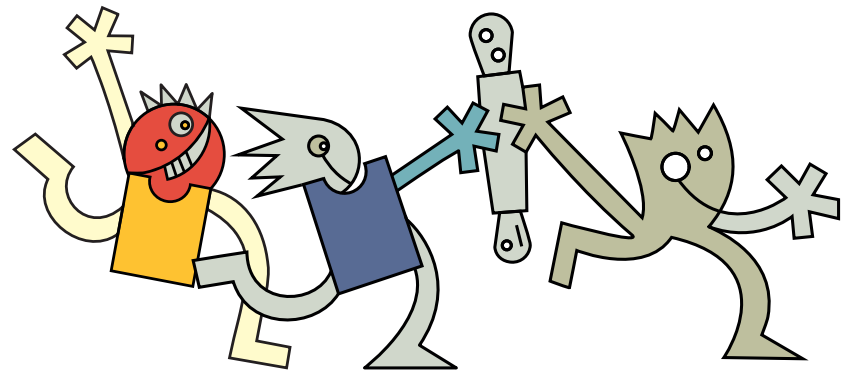
- Ikasleei komuneko edo sukaldeko paperaren tutuak ekar ditzaten eskatuko diegu jarduera egin aurretik.
- KORRIKAREN irudiez baliatuz, tutua apaindu. (Hurrengo orrialdean baliagarri izan daitezkeen irudiak eskaintzen ditugu).
- Azkenik, pinotxo-papera baliatuz koloretako zintak egin eta goiko muturrean itsatsi.
- Adostutako gelako/ikastetxeko dekalogo kartoimehean idatzi eta lekukoaren barruan sartu eta ertzak estali, mezua eror ez dadin.

BALIABIDEAK

Jarduera egiteko elementu hauek baliatuko ditugu:

- Komuneko edo sukaldeko paperaren barrualdeko tutuak
- Kartoi mehea
- Lekeda
- Margoak
- Koloretako zintak (pinotxo-papera, lazoak, hariak...)

PETOA

SARRERA

Jarduera hau edizio bakoitzean errepikatzen den horietakoa da. Papera da jarduera burutzeko baliabide nagusia. Plastikoa, ahal dela, baztertu egingo dugu, ingurunea kutsatzen duela kontuan harturik; hala ere, aurreko edizioetarako erabilitakoak birziklatzea proposatuko dizuegu. Aukera bikaina da ingurugiro eta birziklapenari buruz hitz egiteko eta A21eko konpromisoak gogora ekartzeko.

PROZEDURA

Lehenik, KORRIKA 18ko irudia banatuko diegu, honen ondorengo orrian, koloreztatzeko. Aurreko aldean aurtengo leloa egongo da; atzeko aldean ikasle bakoitzak bere konpromisoa idatziko du. Petoa KORRIKAREN kolorez margotu eta ertzetatik moztuko dugu. Atzeko eta aurreko aldeak kamisetari lotuko dizkiogu kate-orratzen laguntzaz edota soka edo lazoak erabiliz eta ertzak lotuz.

BALIABIDEAK

Jarduera egiteko elementu hauek burutzeko baliatuko ditugu:

- Aurreko urteetako petoak (izatekotan)
- Petoaren fotokopia Din A4 tamainara handituta (ikus hurrengo orrialdea)
- Margoak
- Artaziak
- Kate-orratzak
- Soka, lazoa edo antzekoa

HORMA-IRUDIA

SARRERA

Ikastolako pasabideak atontzeko erabiliko den horma-irudia jarduerak egin ahala sortuko da, eta sortutako horma-irudi hori KORRIKA TXIKIA ospatzen den egunean pankarta gisa erabiltzea pentsa dezake irakasleak.

Ikastola bakoitzak erabakiko du horma-irudia ikasgelaka edo mailaka edo, agian, zikloka egitea nahiago duen; pasabideetan leku gehiago edo gutxiago izatea edo ikasle-kopurua izango dira erabaki hori hartzeko arrazoiak.

PROZEDURA

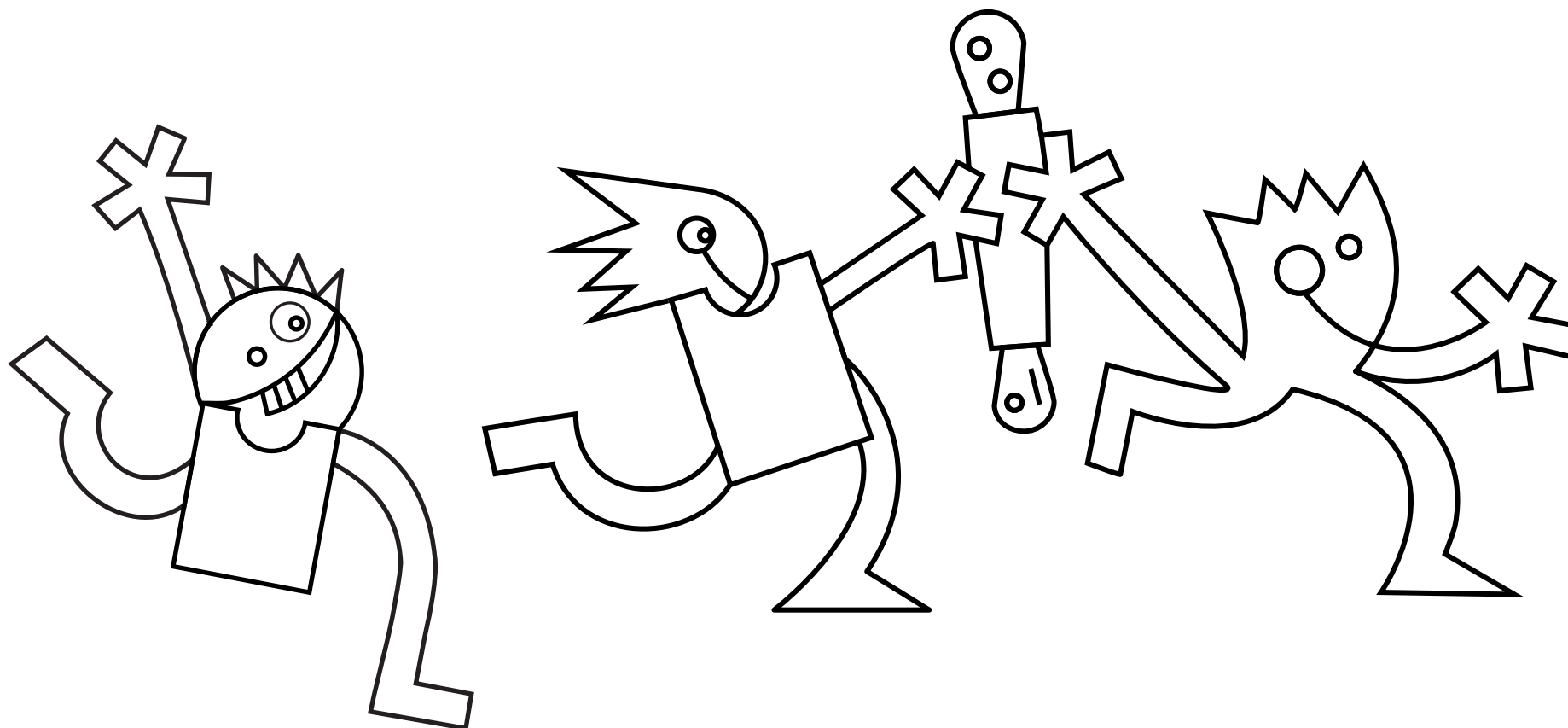
KORRIKA kantaren letra, ipuinarekin batera eskaintzen diren irudiak, ikasleek beren konpromisoez sortutako agiria, Labezomorroff maskota, KORRIKak iraun bitartean prentsan azaltzen diren argazkiak... elementu guztiok izango dira horma-irudia osatzeko baliagarri.

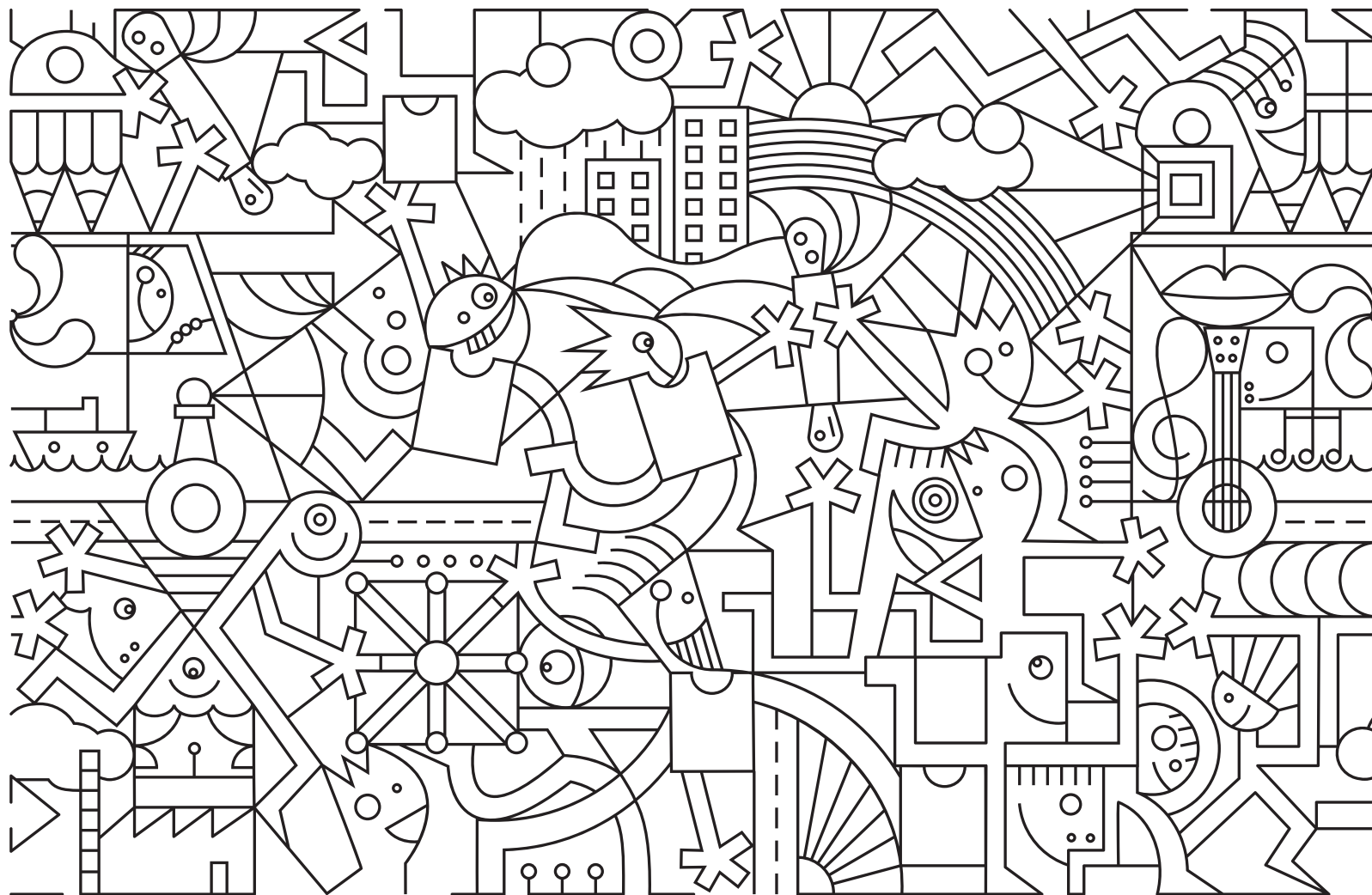
Irakasleak hartuko du horma-irudia sortzearen ardura nagusia, baina ikasleak ere sortzaile izango dira, bai beren hatz-markak horma-irudian jarritz, bai ikasgelako argazki bat jarritz, ikasgelan sortutako Labezomorroff ezberdinak itsatsiz...

Materialaren hautaketa irakasleen esku uzten badugu ere, paper marroia edo plastikoa gomendatzen dugu, KORRIKA TXIKIAN pankarta gisa erabili ahal izateko.

BALIABIDEAK

- Formatu handiko paper edo plastikoa
- Aurreko jardueretan sortutako Labezomorroff, konpromisoak, etab
- Errotulagailuak
- Itsasteko zelo-papera edo lekeda
- Argazkiak

KORRIKA TXIKIA

SARRERA

KORRIKA TXIKIA kasuan kasuko herritik KORRIKA 18 pasatzen den egunean egitea litzateke egokiena. KORRIKA herritik pasatuko ez balitz, lurraldea hartuko da erreferentziazat.

Jarduera hau lagunartean eta giro alaian egitekoa da; hortaz, ezinbestekoa da ikasleen arteko kidetzea bultzatzea.

Herri eta eskualde bakoitzean euskaltegiek eman ohi dituzten jarraibideen arabera antolatuko da KORRIKA TXIKIA.

BALIABIDEAK

- Petoa soinean.
- Megafonian KORRIKA 18ko kanta; aurreko urteetako KORRIKen kantak.

Oharra: KORRIKA 18 eskola-ordutegitik kanpo pasatuko balitz, animatu ikastetxeko familia eta ikasleak KORRIKA ofizialean parte hartzera.

